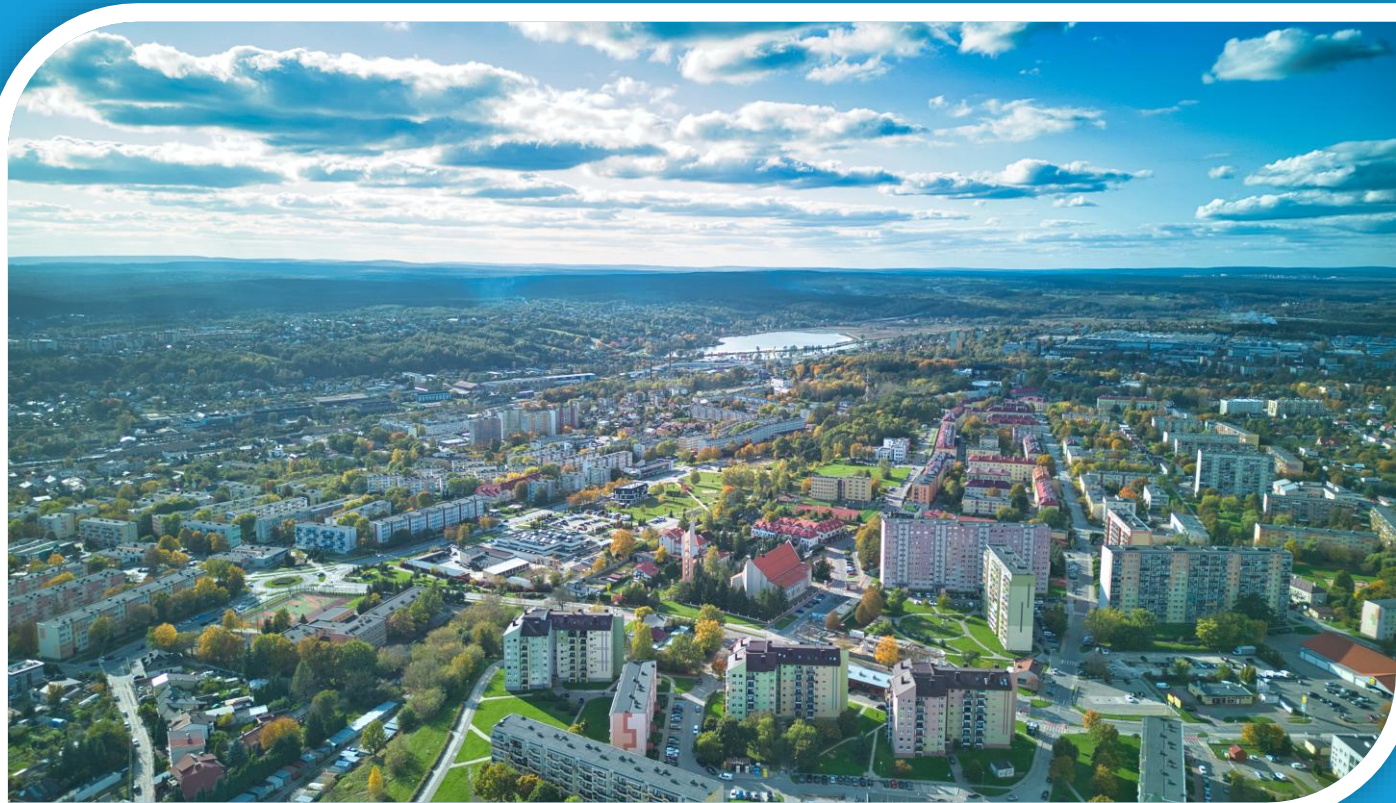

STARACHOWICE
NAPĘDZAMY ROZWÓJ

Miasto Starachowice

Współpraca bilateralna w ramach Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast

29.08.2025

Głównym celem Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy jest zmniejszanie różnic społeczno-gospodarczych w Unii Europejskiej i w Polsce dzięki dalszemu wzmocnieniu współpracy dwustronnej pomiędzy Szwajcarią a Polską. Celem Programu jest podniesienie jakości życia mieszkańców średnich miast w Polsce, a poprzez to, zmniejszenie różnic społeczno-gospodarczych w kraju.

Całkowity budżet Programu wynosi ponad 375 mln CHF, w tym 320 mln CHF wsparcia szwajcarskiego oraz wkład krajowy. Dwa główne filary Programu:

- Polsko-Szwajcarski Program Rozwoju Miast – 328 mln franków szwajcarskich (278 mln wkładu Szwajcarii i 49 mln wkładu Polski),
- Program Badania Naukowe i Innowacje – 41 mln franków szwajcarskich (35 mln wkładu Szwajcarii i 6 mln wkładu Polski),

Z **Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast** zostaną sfinansowane projekty wspierające zrównoważony rozwój ukierunkowany na gospodarkę, środowisko i społeczeństwo oraz wzmacniające zarządzanie strategiczne w miastach. Przewidziano też wymianę dobrych praktyk z partnerami szwajcarskimi.

Środki przeznaczone na współpracę bilateralną dla jednostkowego projektu: 150.000 CHF

Instytucje zaangażowane w projekt w Szwajcarii i Polsce:

Lokalizacja

29.08.2025

Liczba mieszkańców – **43 070 osób**

Powierzchnia – **31,8 km²**

Lokalizacja – **województwo świętokrzyskie, powiat starachowicki**,
150 km do Warszawy (1:50 h) – Lotnisko Okęcie,
170 km do Krakowa (1:55 h) – Lotnisko Balice,
135 km do Lublina (1:40 h),
170 km do Łodzi (2:30 h),
Przez miasto przechodzi Droga Krajowa 42,
Bliskość trasy S7 oraz DK 9

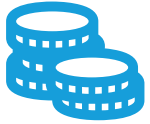
Rola miasta w regionie – **ośrodek subregionalny będący siedzibą powiatu starachowickiego**

Miasta współpracujące- **Bergen**

STARACHOWICE
NAPĘDZAMY ROZWÓJ

Tożsamość i potencjał

Na terenie Starachowic położona jest [Specjalna Strefa Ekonomiczna Starachowice](#).

Największe zakłady pracy:

- [MAN Bus Sp. z o.o.](#) – Produkcja autobusów niskopodłogowych z napędem elektrycznym, konwencjonalnym oraz CNG eksportowane na cały świat.
- [Cerrad Sp. z o.o.](#) – Produkcja płytek ceramicznych w tym płytek gresowych i klinkierowych eksportowane głównie w Europie oraz USA.
- [ANIMEX FOODS Sp. z o.o.](#) – Firma specjalizująca się w produkcji i przetwórstwie mięsa. Produkuje takie marki jak m.in. „MORLINY”, „KRAKUS”.

Szkolnictwo zawodowe do których uczęszcza ponad 2000 uczniów:

Zespół Szkół Zawodowych nr 1

Zespół Szkół Zawodowych nr 2 – Szkoła specjalizuje się w kierunkach „Technik mechatronik”, „Technik automatyk”, „Technik budownictwa”. Uczniowie odbywają praktyki w zakładach i fabrykach na terenie Starachowic. Do szkoły uczęszcza ponad 800 uczniów.

Zespół Szkół Zawodowych nr 3 – Branżowa Szkoła I i II stopnia, Centrum Kształcenia Zawodowego.

Szkoła specjalizuje się w zawodach „Mechanik oraz Elektromechanik pojazdów samochodowych”, „Operator obrabiarek skrawających”, „Elektryk”. Uczniowie odbywają praktyki w zakładach pracy leżących na terenie SSE m.in. w szkole istnieje klasa patronacka firmy MAN. Do szkoły uczęszcza ponad 820 uczniów.

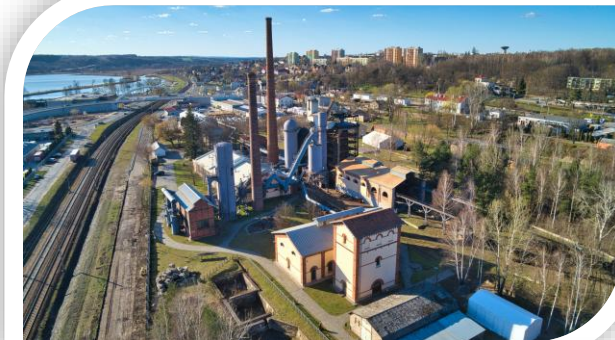
STARACHOWICE
NAPĘDZAMY ROZWÓJ

Nasze miasto

Starachowice to miasto o bogatej historii, położone u podnóża malowniczych Gór Świętokrzyskich. Prawa miejskie otrzymaliśmy już w **1624 roku**, a przez kolejne stulecia rozwój miasta związany był z hutnictwem i przemysłem. Symbolem tamtych czasów jest **Wielki Piec** – unikalny zabytek techniki, świadectwo wielowiekowej tradycji metalurgicznej regionu. Po II wojnie światowej miasto stało się ważnym ośrodkiem przemysłowym – to właśnie tutaj działała słynna **Fabryka Samochodów Ciężarowych STAR**, której pojazdy znane były nie tylko w Polsce, ale i na świecie. Pamiętamy o naszym dziedzictwie dlatego na terenie naszego miasta zlokalizowana jest „Ścieżka STARa” – 9 ciężarówek posadowionych w różnych częściach miasta.

Starachowice wyróżniają się połączeniem przemysłowych tradycji z pięknem przyrody. Bliskość **Łysej Góry** i klasztoru na **Świętym Krzyżu** sprawia, że miasto jest doskonałą bazą wypadową do poznawania najstarszych gór w Polsce i dziedzictwa kulturowego regionu.

Współcześnie możemy być rozpoznawalni dzięki **zrewitalizowanemu zbiornikowi Lubianka** – nowoczesnej przestrzeni rekreacyjnej, która przyciąga zarówno mieszkańców, jak i turystów. To idealne miejsce na wypoczynek, sport i spotkania w otoczeniu natury.

STARACHOWICE
NAPĘDZAMY ROZWÓJ

Nasz projekt

AkTYwne Miasto. Razem dla rozwoju Starachowic

Działanie 1: Starachowicki Uczeń Zawodowiec

- Akademia Młodego Zawodowca – nauka STEM od podstawówki
- STARLab i AI-LAB – nowoczesne pracownie
- Kształcenie dualne – praktyki u przedsiębiorców (model szwajcarski)
- Kursy zawodowe: 3D, fotowoltaika, AI, języki techniczne

Działanie 2: Wsparcie MŚP i Centrum Przedsiębiorczości

- Nowoczesne hale modułowe, coworking, inkubatory startupów
- Program „Made in Starachowice” – promocja lokalnych firm
- Program Rozwoju Przedsiębiorczości do 2035 roku
- Forum Firm Rodzinnych, Speed Dating Przedsiębiorców

Działanie 3: Centrum Edukacji Międzykulturowej i Wsparcia

- „Zielony Dialog” – świetlica i ekoogród
- Wsparcie cudzoziemców: kursy językowe, doradztwo, warsztaty
- Punkt doradztwa psychologicznego i zawodowego
- Integracja dzieci i młodzieży cudzoziemskiej

Działanie 4: Nowoczesny Monitoring

- Rozbudowa monitoringu miejskiego
- Inteligentna analiza obrazu
- Wzrost bezpieczeństwa publicznego
- Lepsze wsparcie dla mieszkańców i służb

Działanie 5: Adaptacja do zmian klimatu

- Modernizacja kanalizacji deszczowej
- Podziemne zbiorniki retencyjne
- Instrukcja gospodarowania zbiornikami wodnymi
- Ochrona przed podtopieniami, poprawa jakości wód

Działanie 6: Rewitalizacja zieleni

- Nowe tereny zielone przy Ekoszkole
- Rewitalizacja ogrodu przy ŚDS
- Ekopikniki dla mieszkańców
- Ochrona bioróżnorodności i mikroklimatu

Działanie 7: Przestrzeń Możliwości – Pałacyk

- Multimodalne centrum dla mieszkańców i NGO
- Program Kreatywni Mieszkańcy – warsztaty, mikrogranty
- Centrum NGO i Wolontariatu – wsparcie dla trzeciego sektora
- Program Kreatywna Młodzież – polityka młodzieżowa do 2035 roku

Działanie 8: Ekoszkola – Etap II

- Rozbudowa terenów zielonych przy Ekoszkole
- Edukacja ekologiczna od najmłodszych lat
- Warsztaty i akcje proekologiczne
- Zielona przestrzeń dla całej społeczności

Całkowity budżet projektu:

80 422 158,29 PLN

17 577 461,21 CHF

Współpraca bilateralna

Jak chcemy współpracować ?

- **Poznać szwajcarski model** edukacji dualnej i współpracy z przedsiębiorstwami,
- **Dzielić się doświadczeniem** w zakresie procesu inkluzji cudzoziemców oraz tworzenia miasta otwartego dla wszystkich mieszkańców i współzarządzanego przez nich,
- **Inspirować się nawzajem** poprzez wymianę doświadczeń w zakresie ekologicznych rozwiązań miejskich oraz form demokracji partycypacyjnej na poziomie lokalnym,
- **Współtworzyć zmiany** – stworzyć nowoczesne programy kształcenia, innowacyjne laboratoria edukacyjne, centrum edukacji międzykulturowej oraz centrum wsparcia przedsiębiorczości
- **Budować mosty** – szkoła–biznes–samorząd, mieszkańcy–miasto, Polska–Szwajcaria.

Co oferujemy ?

- Doświadczenie w realizacji projektów międzynarodowych (Norwegia, UE),
- Przemysłane projekty rozwiązań w edukacji (STARLab, AI-LAB), przedsiębiorczości (Centrum Przedsiębiorczości), integracji cudzoziemców („Zielony Dialog”) i ekologii (zbiorniki retencyjne),
- Silne zaplecze instytucji miejskich oraz trzeciego sektora – urząd miasta, szkoły, NGO, przedsiębiorcy,
- Determinację i gotowość do wdrażania wspólnie z mieszkańcami innowacyjnych rozwiązań na podstawie doświadczeń szwajcarskich.

STARACHOWICE
NAPĘDZAMY ROZWÓJ

Obszary i formy współpracy

Obszary:

Kształcenie dualne i kompetencje przyszłości
łączenie edukacji z praktyką w przedsiębiorstwach

Adaptacja do zmian klimatu i retencja wody
innowacyjne rozwiązania ekologiczne w mieście

Zaangażowanie obywatelskie i NGO
rozwój partycypacji, integracja społeczna,
współpraca z organizacjami

Wsparcie w rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw
Promowanie wzrostu gospodarczego i dialogu społecznego zmniejszanie bezrobocia

Proponowane formy współpracy z partnerem szwajcarskim:

- spotkania organizacyjne w formule on-line
- wizyty i rewizyty studyjne
- wspólne pilotaże i projekty wdrożeniowe
- prace warsztatowe z udziałem obu miast
- dzielenie się przykładami wdrożeń i benchmarkami
- wspólne działania angażujące mieszkańców

STARACHOWICE
NAPĘDZAMY ROZWÓJ

Spotkajmy się!

Proponujemy udział w spotkaniu on-line, które będzie okazją do wzajemnej prezentacji naszych organizacji oraz omówienia potencjalnych obszarów współpracy.

Podczas spotkania planujemy:

- przedstawić nasze doświadczenia oraz wysłuchać Państwa propozycji,
- omówić możliwość wyznaczenia **zespołów roboczych** dedykowanych poszczególnym obszarom tematycznym,
- uzgodnić harmonogram **spotkań roboczych on-line**, które pozwolą opracować szczegółowy plan działań,
- rozpocząć pracę nad **wspólnym budżetem działań bilateralnych**.

Wierzmy, że spotkanie będzie ważnym krokiem w kierunku długofalowej i owocnej współpracy.

STARACHOWICE
NAPĘDZAMY ROZWÓJ

STARACHOWICE
NAPĘDZAMY ROZWÓJ

Dane kontaktowe – miasto Starachowice

Elżbieta Gralec

Zastępca Prezydenta Miasta Starachowice
ds. gospodarczych
Koordynator projektu

Bezpośredni e-mail: elzbieta.gralec@starachowice.eu

Bezpośredni telefon: **+48 723 526 024**

Kompetencje językowe:

- Język angielski – B2
- Język włoski – B2

dr Marcin Gołębiowski

Zastępca Prezydenta Miasta Starachowice
ds. społecznych

Bezpośredni e-mail: marcin.golebiowski@starachowice.eu

Bezpośredni telefon: **+48 608 384 988**

Kompetencje językowe:

- Język angielski - C1
- Język niemiecki – A2
- Język ukraiński - B1

STARACHOWICE
NAPĘDZAMY ROZWÓJ

PL: Związek Miast Polskich

Hanna Leki tel: +48 661 545 141

Katarzyna Paczyńska tel: +48 605 552 471

Alicja Stachowiak tel: +48 663 232 232

zagranica@zmp.poznan.pl

CH: ENCO Urbaplan (SSMP)

Maren Kornmann

maren.kornmann@enco-ag.ch

Nina Dausch

nina.dausch@enco-ag.ch

Tel: +41 61 965 99 00

Franka Kling

f.kling@urbaplan.ch; Tel: +41 588 170 000

